

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УХВАЛЕНО

Вченою радою Білоцерківського
національного аграрного
університету

Протокол № 1

від «23» лютого 2026 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор Білоцерківського
національного аграрного
університету, професор

 Олена ШУСТ

Наказ № 27/Д «23» лютого 2026 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ
У БІЛОЦЕРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ

1. Загальні положення

1.1. Положення про присвоєння професійних кваліфікацій у Білоцерківському національному аграрному університеті (далі – Положення) є нормативним документом, що регулює процедури присвоєння професійної(их) кваліфікації(й) здобувачам вищої освіти у Білоцерківському національному аграрному університеті (далі – БНАУ).

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Закону України «Про внесення змін до деяких Законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу» від 23.04.2024 р. № 3642-IX, Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування національної системи кваліфікацій» від 01.04.2022 р. № 2179-IX, Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341, Порядку присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2024 р. № 1223 «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту», Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 р. № 686, професійних стандартів, затверджених відповідно до Порядку розроблення та затвердження професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373, та оприлюднених відповідно до Положення про Реєстр кваліфікацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.06.2021 р. № 620, стандартів вищої освіти, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України, Положення про організацію освітнього процесу в Білоцерківському національному аграрному університеті, Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій у БНАУ та інших нормативно-правових актів і розпорядчих документів у сфері вищої освіти.

1.3. Відповідно до чинного законодавства, БНАУ має право присвоювати професійні кваліфікації здобувачам вищої освіти, якщо така можливість передбачена освітньою програмою (далі – ОП).

1.4. Це Положення поширюється на осіб, які:

- навчаються в БНАУ за ОП, що передбачають присвоєння професійної(их) кваліфікації(й);
- переведені з інших закладів вищої освіти на відповідні програми, за якими передбачено присвоєння професійної(их) кваліфікації(й);
- здійснили переведення всередині університету на ОП з передбаченим присвоєнням професійної(их) кваліфікації(й);
- поновлені на навчання на таку програму.

1.5. Процедура присвоєння професійної кваліфікації здійснюється на основі чинних нормативно-правових актів, внутрішніх документів БНАУ, державних стандартів вищої освіти, відповідних професійних стандартів. У

процесі забезпечується дотримання принципів валідності, об'єктивності, прозорості, академічної доброчесності, неупередженості та суб'єктності.

1.6. У Положенні використовуються наступні терміни:

апеляція – оскарження здобувачем вищої освіти результатів процедури присвоєння/підтвердження професійних кваліфікацій;

атестаційний іспит (екзамен) – підсумковий контроль результатів навчання здобувача вищої освіти, які він повинен продемонструвати для підтвердження набутих ним компетентностей, визначених освітньою програмою;

атестація – встановлення відповідності результатів навчання (наукової або творчої роботи) здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми та / або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

кваліфікація – визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання);

освітня кваліфікація – визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей);

погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) закладом вищої освіти у разі відсутності професійного стандарту – встановлення Національним агентством кваліфікацій можливості закладу вищої освіти присвоювати професійну кваліфікацію, що визначена освітньою програмою, здобувачам вищої освіти на основі визначених критеріїв;

присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту – процедура встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача вищої освіти відповідній освітній програмі, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і присвоєно професійну кваліфікацію;

професійна кваліфікація (повна професійна кваліфікація) – визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати всі трудові функції, визначені відповідним професійним стандартом;

професійний стандарт – затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій;

процедура оцінювання результатів навчання – процедура встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача відповідному професійному стандарту, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і відповідно присвоєно/підтверджено професійну кваліфікацію;

часткова професійна кваліфікація – визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей

та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати частину трудових функцій, визначених відповідним професійним стандартом.

2. Вимоги до освітніх програм, за якими передбачено присвоєння професійних кваліфікацій

2.1. У БНАУ присвоєння професійних кваліфікацій здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства як у разі наявності затвердженого професійного стандарту, так і за відсутності такого – за умови погодження з Національним агентством кваліфікацій.

2.2. Розроблення та затвердження ОП, що включають професійні кваліфікації, відбувається відповідно до внутрішніх процедур університету з урахуванням положень професійних стандартів або, за їх відсутності, кваліфікаційних характеристик.

2.3. ОП, що передбачають присвоєння професійної(их) кваліфікації(й), мають забезпечувати відповідність встановленим професійним стандартам. Якщо такі стандарти відсутні, то цілі програми, компетентності та результати навчання повинні відповідати кваліфікаційним вимогам, визначеним нормативними актами, кваліфікаційними характеристиками професій, а також базам ISCO-08/ESCO, EUROPASS.

2.4. Назви ОП у межах спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, визначаються згідно зі стандартами вищої освіти. Назви інших ОП встановлюються університетом і можуть містити ключові слова предметної області спеціальності (спеціалізації, предметної спеціальності) або міждисциплінарної предметної області, а також професійної(их) кваліфікації(й) у разі її(х) присвоєння.

2.5. Відомості про присвоєння професійної(их) кваліфікації(й) зазначаються у профілях ОП. Назви кваліфікацій повинні відповідати формулюванням у професійних стандартах або (у разі їх відсутності) назвам професій і кодам відповідно до чинного Національного класифікатора України ДК 003:2010 «Класифікатор професій», узгодженого з ISCO-08. Гарант і робоча група з розроблення ОП формулюють її цілі з урахуванням вимог професійного стандарту, а також повинні забезпечити виконання його вимог належним змістом підготовки, контрольними заходами, атестацією тощо.

2.6. БНАУ присвоює професійну(і) кваліфікацію(і) здобувачам освіти за умови, що відповідна ОП:

- містить чітко сформульовані цілі, компетентності й результати навчання, що дають підстави для присвоєння визначеної(их) ОП професійної(их) кваліфікації(й) та враховують вимоги професійного стандарту або відповідних кваліфікаційних характеристик у разі його відсутності;

- передбачає проходження здобувачами практичної підготовки в реальних умовах відповідної професійної діяльності. Здобувач повинен пройти практику з виконанням завдань, що відповідають трудовим функціям професійного стандарту, в обсязі не менш як 6 кредитів ЄКТС для присвоєння повної професійної кваліфікації та не менш як 3 кредити ЄКТС для присвоєння часткової професійної кваліфікації;

- включає освітні компоненти, які забезпечують формування компетентностей та результатів навчання, передбачених професійним стандартом, або відповідними кваліфікаційними характеристиками у разі його відсутності, що дають підстави для присвоєння професійної(их) кваліфікації(й), зазначеної(их) в ОП;

- передбачає форму атестації, що уможлиблює перевірку рівня сформованих програмних результатів навчання.

2.7. Повна професійна кваліфікація може бути присвоєна лише за умови відповідності ОП повному обсягу вимог професійного стандарту (або кваліфікаційної характеристики, якщо стандарт відсутній). У разі присвоєння часткової професійної кваліфікації в ОП зазначається інформація про те, яку саме трудову(і) функцію(ї), визначену(і) професійним стандартом або відповідними кваліфікаційними характеристиками у разі його відсутності, може здійснювати випускник цієї ОП.

2.8. Компетентності та результати навчання, необхідні для присвоєння професійної(их) кваліфікації(й), можуть досягатися шляхом здобуття формальної, неформальної або інформальної освіти та враховуватися відповідно до процедури, передбаченої внутрішніми нормативними документами БНАУ.

2.9. ОП, зокрема міждисциплінарна, може передбачати можливість присвоєння додаткових професійних кваліфікацій, що формуються за рахунок її вибіркового освітніх компонентів.

2.10. Здобувач вищої освіти може отримати за однією ОП не більш ніж дві повні професійні кваліфікації.

2.11. Присвоєння професійної(их) кваліфікації(й) у разі відсутності професійного стандарту може здійснюватися БНАУ за погодженням з Національним агентством кваліфікацій у порядку, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2024 р. № 1223 «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту».

3. Умови та порядок присвоєння професійних кваліфікацій

3.1. Присвоєння професійної(их) кваліфікації(й) БНАУ можливе за наявності затвердженого професійного стандарту і ОП, яка передбачає присвоєння професійної(их) кваліфікації(й), якщо це зазначено у її профілі (гарант і робоча група ОП формулюють її цілі відповідно до вимог професійного(их) стандарту (ів)).

Освітні цілі, компетентності та програмні результати навчання за ОП мають бути узгоджені з трудовими функціями професійного стандарту, що відображено у змісті ОП.

3.2. Професійна кваліфікація може бути присвоєна здобувачу вищої освіти за наявності одночасного виконання таких умов:

- повне виконання ОП, що передбачає здобуття професійної(их) кваліфікації(й), а також виконання індивідуального навчального плану;

- успішне опанування навчального матеріалу, передбаченого ОП, що забезпечує формування компетентностей, необхідних для присвоєння

професійної(их) кваліфікації(й), та досягнення відповідних результатів навчання;

- успішне проходження практичної підготовки в обсязі не менш як 6 кредитів ЄКТС для присвоєння повної професійної кваліфікації та не менш як 3 кредити ЄКТС для часткових професійних кваліфікацій. Завдання практики мають відповідати трудовим функціям професійного стандарту;

- успішна підсумкова атестація, що проводиться у визначених ОП формах, за результатами якої встановлюється відповідність рівня сформованості компетентностей та результатів навчання ОП, з урахуванням відповідних професійних стандартів.

3.3. Результати підсумкової атестації є підставою для присвоєння або відмови у присвоєнні професійної(их) кваліфікації(й). Атестація передбачає встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам ОП, в тому числі в частині присвоєння професійної(их) кваліфікації(й). Програма атестації повинна повною мірою охоплювати цілі ОП, визначені компетентності та результати навчання, що уможлиблює присвоєння професійної(их) кваліфікації(й); мати обґрунтований порядок і критерії оцінювання результатів навчання; бути оприлюдненою та доступною для здобувачів вищої освіти.

3.4. Присвоєння професійної(их) кваліфікації(й) здійснюється на підставі рішення екзаменаційної комісії, яка утворюється і діє відповідно до Положення про створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії в БНАУ.

Члени комісії призначаються з числа деканів факультетів, їх заступників, завідувачів кафедр, професорів, доцентів, викладачів з науковим ступенем, висококваліфікованих працівників відповідних спеціальностей, а також членів територіальних галузевих представницьких органів роботодавців, відповідно до укладених угод про співпрацю. Університет на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує здобувачу вищої освіти, який виконав усі вимоги освітньої програми та індивідуального навчального плану й отримав позитивну оцінку під час атестації, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює освітню й професійну(і) кваліфікацію(ї). Рішення щодо присвоєння професійної(их) кваліфікації(й) фіксується у протоколах засідання екзаменаційної комісії.

3.5. Професійна(і) кваліфікація(ї), присвоєна(і) БНАУ, зазначається(ються) в документі про здобуття відповідного ступеня вищої освіти.

3.6. У випадку незгоди з результатами атестації, здобувач вищої освіти має право на апеляцію у встановленому порядку.

3.7. Університет має право скасувати раніше ухвалене рішення про присудження ступеня вищої освіти та/або присвоєння професійної(их) кваліфікації(й) у випадку встановлення фактів порушення принципів академічної доброчесності, зокрема наявності у кваліфікаційній роботі академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. Таке рішення приймається відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.08.2021 № 897 «Про затвердження Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації».

4. Прикінцеві положення

4.1. Положення набирає чинності з моменту його затвердження наказом ректора університету на підставі ухвали Вченої ради університету.

4.2. Зміни та доповнення до Положення оформляються шляхом викладення його в новій редакції та затверджуються в такому самому порядку, що й саме Положення.

Розглянуто і схвалено науково-методичною комісією БНАУ
Протокол № 6 від 26.01.2026 р.

Перший проректор

Володимир НЕДАШКІВСЬКИЙ

Проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності

Тетяна ДИМАНЬ

Керівник відділу навчально-методичної та виховної роботи

Лариса ФІЛІПОВА

Начальник відділу забезпечення якості освіти

Олена ДЕМ'ЯНЕНКО

Начальник юридичного відділу

Ярослав ЯЦЮК